

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และการมีบทบาทในชุมชน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลวังอ่าง จำนวน ๑๓๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน โดยยึดกรอบเนื้อหาตามคู่มือมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการ ๒) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ๓) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ๔) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน มีคำถามทั้งหมด ๕๓ ข้อการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและได้แบบสอบถามคืนที่สมบูรณ์จำนวน ๑๓๖ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบในการค้นคว้าและทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

๕.๑.๑ ผลจากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม

เมื่อจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐๖ และเป็นเพศชาย มีจำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๙๔

เมื่อจำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุ ๒๕-๓๐ ปี มีจำนวนมากที่สุด ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๐ รองลงมาคืออายุ ต่ำกว่า ๒๕ ปี มีจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๕

เมื่อจำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีจำนวนมากที่สุด ๑๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๒ รองลงมาคืออาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๖

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๓๐ รองลงมาคือระดับการศึกษา ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๐

เมื่อจำแนกตามรายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้ตั้งแต่ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวนมากที่สุด ๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๕๙ รองลงมา มีรายได้มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐

เมื่อจำแนกตามการมีบทบาทในชุมชน ส่วนใหญ่ไม่มีบทบาทใดๆ มีจำนวนมากที่สุด ๑๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑๘ รองลงมา คือ เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๔

๕.๑.๒ การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบุคลากรและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ส่วนด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

๕.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน พบว่า

ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลวังอ่าง ที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และการมีบทบาทในชุมชนต่างกัน มีระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความต้องการของชุมชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชน

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบลวังอ่าง ควรพัฒนาด้านบุคลากรและการจัดการการเรียนการสอน อย่างไร

๑. ผู้ดูแลเด็กจบการศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัยโดยตรง

๒. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานจัดการศึกษาเด็กเล็กเป็นอย่างดี

๓. ผู้ดูแลเด็กมีอุปนิสัยสุขุมเยือกเย็นขยันอดทนและรักเด็ก

๔. ผู้ดูแลเด็กมีการสังเกตและบันทึกการเจริญเติบโต พฤติกรรมพัฒนาการต่างๆ ของเด็กไว้เป็นปัจจุบันและเป็นระบบเพื่อที่จะได้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับเด็ก

๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบลวังอ่างควรพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอย่างไรบ้าง

๑. ตัวอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นตามความเหมาะสม

๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีตู้ยา และเครื่องเวชภัณฑ์ สำหรับการปฐมพยาบาลวางไว้ที่สูงให้พ้นมือเด็ก

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาด ปลอดภัยและเพียงพอเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก

๕. ภายนอกอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยถูกสุขลักษณะ และตั้งอยู่ห่างจากแหล่งอบายมุข ฝุ่นละออง กลิ่น หรือเสียงรบกวน

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่างควรพัฒนาด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรอย่างไรบ้าง

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กในลักษณะต่างๆ

๓. การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาไปพร้อมๆกัน

๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาโดยทำให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัย

๕. กิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการตรวจสอบแทรกการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ

๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่างควรพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน อย่างไรบ้าง

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดอบรมให้แก่ประชาชนในชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงาน ทิศทาง และแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๒. ควรมีการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ รับทราบอย่างต่อเนื่อง

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน ช่วยกันสร้างระบบเครือข่ายพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๔. ผู้ดูแลเด็กเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็น รวมทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

๕.๒ อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายเชื่อมโยงทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความต้องการของชุมชน : ศึกษากรณีเฉพาะตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังต่อไปนี้

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นเพราะว่าในการดำเนินการที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ดำเนินการตามมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอยู่แล้ว จึงทำให้ผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วัชรภรณ์ พยัคฆ์เมธี**^๑ ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเป็นเพราะผู้ปกครองในตำบลวังอ่างให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยดีเสมอมาทำให้ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านและสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มามี โขมา**^๒ ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมาเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากและสอดคล้องงานวิจัยของ **อนุรักษ์ มาสเนตร**^๓ ได้ศึกษาการดำเนินงานการบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการศึกษาตามมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กกรมอนามัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ในเขตบางซื่อ พบว่าการดำเนินงานการบริการด้านการศึกษามาตรฐานศูนย์เด็กเล็กกรมอนามัย ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ในเขตบางซื่อ มีระดับการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากผลการวิจัยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของท่านอื่นๆ เนื่องจากผู้ปกครองมีความต้องการให้บุตรหลานได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาศักยภาพตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ ทำให้บุตรหลานของตนเองมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

^๑วัชรภรณ์ พยัคฆ์เมธี. “การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่”, **ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๖).

^๒มามี โขติมา. “การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล โชติมาเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร”, **ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๖), หน้า ๕๔.

^๓อนุรักษ์ มาสเนตร, “ศึกษาการดำเนินงานการบริการด้านการศึกษามาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมอนามัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในเขตบางซื่อ”, **สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๒), หน้า ๕๙.

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน พบว่า ผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลวังอ่าง ที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และการมีบทบาทในชุมชนต่างกัน มีระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความต้องการของชุมชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการการดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเพราะว่าผู้ปกครองทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความตั้งใจในการดูแลเอาใจใส่เหมือนกันจึงมีความต้องการไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ปรเมษฐ์ กิ่งไก่อ และคนอื่นๆ**^๕ ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์ได้แก่ เพศ ความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในศูนย์ ไม่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในศูนย์

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการการดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเพราะว่าผู้ปกครองในตำบลวังอ่างอยู่ในช่วงอายุที่ไม่แตกต่างกันจึงมีความต้องการในการดำเนินงานไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ปรเมษฐ์ กิ่งไก่อ และคนอื่นๆ**^๕ ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์ได้แก่ อายุ ความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในศูนย์ ไม่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในศูนย์

เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการการดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเพราะว่าผู้ปกครองในตำบลวังอ่างส่วนใหญ่มีอาชีพไม่แตกต่างกันจึงมีความต้องการการดำเนินงานไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ปรเมษฐ์ กิ่งไก่อ และคนอื่นๆ**^๖ ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์ได้แก่ อาชีพ ความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในศูนย์ ไม่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในศูนย์

^๕ ปรเมษฐ์ กิ่งไก่อ และคนอื่นๆ, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก วัยเตาะแตะ อำเภอ กุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร”, *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, ๑๑ (๖), (พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๔๕), หน้า ๘๑๙-๘๒๕.

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๑๙-๘๒๕.

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๑๙-๘๒๕.

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการการดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเพราะว่าผู้ปกครองในตำบลวังอ่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่แตกต่างกันทำให้มีระดับการดำเนินงานไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ประเมษฐ์ กิ่งโก้ และคนอื่นๆ^๗** ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์ได้แก่ ระดับการศึกษาความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในศูนย์ ไม่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในศูนย์

เมื่อจำแนกตามรายได้ พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการการดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเพราะผู้ปกครองในตำบลวังอ่างส่วนใหญ่มีรายได้ในระดับเดียวกันทำให้มีความต้องการในการดำเนินงานไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ประเมษฐ์ กิ่งโก้ และคนอื่นๆ^๘** ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์ได้แก่ รายได้ความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในศูนย์ ไม่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในศูนย์ได้เช่นเดียวกับงานวิจัยของ **เยาวนุช ทานาม^๙** ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) สำหรับผู้ปกครองที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจ (รายได้ต่อเดือน) แตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ซึ่ง **อภิญา เวชชัย^{๑๐}** กล่าวว่าบทบาทของ สถานศึกษาในการส่งเสริมและระดมความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครองมีความสำคัญยิ่ง เพราะใน โรงเรียนและสถานศึกษาจะมีบทบาทในการกระตุ้น ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากขึ้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าสถานศึกษาต่างให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองทุกระดับ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน และ **สุภาพร สุวรรณศรีนนท์^{๑๑}** กล่าวว่า การเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จำแนก

^๗เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๑๙-๘๒๕.

^๘เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๑๙-๘๒๕.

^๙เยาวนุช ทานาม, “การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน”, **วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๗).

^{๑๐}อภิญา เวชชัย, “การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๐).

^{๑๑}สุภาพร สุวรรณศรีนนท์, “บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตบางกอกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๓”, **วารสารวิจัยทางการศึกษา**, (คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๙).

ตามรายได้ ต่อเดือนพบว่าผู้ปกครองกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อจำแนกตามการมีบทบาทในชุมชน พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการการดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเพราะว่าการมีบทบาทในชุมชนของผู้ปกครองในตำบลวังอ่างไม่แตกต่างกันทำให้มีความต้องการไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ประเมษฐ์ กิ่งไก่อ และคนอื่นๆ^{๒๒}** ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์ได้แก่ การมีบทบาทในชุมชนความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในศูนย์ ไม่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในศูนย์

๕.๓ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความต้องการของชุมชน อย่างแท้จริง พบว่า ปกครองตำบลวังอ่าง มีความต้องการเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านบุคลากรและการจัดการการเรียนการสอน เช่น ต้องการผู้ดูแลเด็กจบการศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัยโดยตรง ผู้ดูแลเด็กมีอุปนิสัยสุขุมเยือกเย็น ชยัน อดทนและรักเด็ก ฯลฯ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาด ปลอดภัยและเพียงพอเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กและภายนอกอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยถูกสุขลักษณะ และตั้งอยู่ห่างจากแหล่งอบายมุข ฝุ่นละออง กลิ่น หรือเสียงรบกวน ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน มีความต้องการให้จัดอบรมให้แก่ประชาชนในชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานทิศทาง และแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการประสานงานและประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของศูนย์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ รับทราบอย่างต่อเนื่อง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็น รวมทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

^{๒๒}ประเมษฐ์ กิ่งไก่อ และคนอื่นๆ, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก วัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร”, *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, ๑๑ (๖), (พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๕๕), หน้า ๘๑๙-๘๒๕.

๕.๔ ข้อเสนอแนะ

๕.๔.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ปกครองมีความต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความพร้อมด้านต่างๆ ดังนี้

๑) ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการควรพัฒนาบุคลากร โดยการจัดให้มีการอบรมด้านภาวะอารมณ์ และจิตใจให้กับบุคลากรใหม่ที่เข้ามาทำงานให้มีความรู้ความสามารถในการดูแลเด็ก มีจิตใจรักเด็ก และมีความรับผิดชอบในการดูแลเด็กเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสม และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นหรือชุมชน

๒) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ผู้ปกครองมีความต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรอยู่ในพื้นที่ที่มีขนาดเหมาะสมและต้องไม่อยู่ในพื้นที่ที่อาจเสี่ยงต่ออันตราย ส่วนตัวอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีมาตรการป้องกันอัคคีภัย และอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นตามความเหมาะสม

๓) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ปกครองมีความต้องการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมด้านโภชนาการสำหรับเด็กให้ได้รับสารอาหารครบ ๕ หมู่ และควรให้เด็กดื่มน้ำสะอาดให้เพียงพอ รวมทั้งควรจัดการศึกษาให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมด้านวิชาการโดยมีการสอนหนังสือควบคู่กิจกรรมการสอนพิเศษในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ควรมีการเผยแพร่กิจกรรมทางด้านวิชาการต่อชุมชน จัดให้มีการจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ และมีการพัฒนาด้านวิชาการใหม่ๆ และกิจกรรมหลักสูตรใหม่ที่มีประโยชน์ต่อเด็ก

๔) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครองมีความต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ผู้ดูแลเด็กมีบทบาทในการเชื่อมโยงให้บ้านและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสร้างสัมพันธ์กับชุมชนโดยวิธีการแจ้งผลการพัฒนาการของเด็กเป็นประจำทุกภาคเรียน ได้รับทราบความเคลื่อนไหวการจัดการศึกษาในท้องถิ่นแก่ผู้ปกครองและชุมชน เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรที่ทำหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ

๕.๔.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑) ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่นในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น